

कृषि विभाग

जिल्हा परिषद, लातूर

जिल्हा परिषद सेस योजना सन- २०२४-२५

यशोगाथा

कृषि विभाग
पंचायत समिती, अहमदपूर
जिल्हा परिषद सेस योजना
सन - २०२४-२५
यशोगाथा

श्री. संजय संतराम बेलाळे
रा. सावरगांव रोकडा ता.अहमदपूर जि.लातूर
(वियोमिक्स लाभार्थी)

जिल्हा परिषद सेस योजना सन २०२४-२०२५

यशोगाथा

शेतक-याचे नाव :- संजय संतराम बेलाळे

गाव व पत्ता :- रा. सावरगांव रोकडा ता.अहमदपूर जि.लातूर

गट नंबर :- ७२ क्षेत्र :- ०.८० हेक्टर

९३०७९२१५५६

शेतक-याचा अभिप्राय

मी श्री. संजय संतराम बेलाळे रा. सावरगांव रोकडा ता.अहमदपूर जि. लातूर येथील रहिवाशी आहे. माझ्याकडे ०.८० हेक्टर आर. जमीन आहे. माझी जमीन मध्यम व भारी स्वरूपाची असून नैसर्गिक पावसावर अवलंबून आहे. मी गेल्या वीस वर्षांपासून शेती करतो सन २०२४-२५ या खरीप वर्षामध्ये पंचायत समितीचे कृषी अधिकारी व विस्तार अधिकारी यांनी शेतक-याची बैठक घेवून शासन राबवीत असलेल्या व जिल्हा परिषद स्तरावरून (जि.प. सेस योजना) राबविण्यात येत असलेल्या विविध योजनांची माहिती दिली. बायोमिक्स हे जैविक मिश्रण असून ते पिकावरील कीड व रोग नियंत्रणासाठी तसेच पिकास अन्नद्रव्याची उपलब्धता होण्यासाठी आणि एकूण उत्पादन व उत्पादनाचा दर्ज सुधारण्यासाठी फायदेशीर असल्याचे सांगितले.

त्यानुसार मी पंचायत समितीकडे अर्ज केला व सोडत पद्धतीने माझी त्यामध्ये माझी निवड झाली. यावर्षी खरीप हंगामामध्ये मी माझ्या शेतामध्ये ०.८० हेक्टर आर. प्रक्षेत्रावर बिडीएन-७२६ या तूर जातीच्या वाणाची निवड करून सोयाबीन मध्ये अंतरपीक म्हणून तूर या पिकाची पेरणी केली. शेतामध्ये हेक्टरी ५ किलो बियाणाचा वापर केला. त्यानंतर कृषी विभाग पंचायत समिती अहमदपूर येथील कृषी अधिकारी व विस्तार अधिकारी कृषि यांची भेट घेतली व त्यांनी तुरीस मर रोगा बाबत मार्गदर्शन केले व माहिती सांगितले. याबाबत त्यांनी बायोमिक्स या जीवाणू संवर्धकाचा वापर करण्याबाबत मार्गदर्शन केले.

मागील तीन वर्षांपासून तुरीवर येत असलेल्या मर रोगामुळे तूर उधळत असल्यामुळे बरेच उपाय करून सुद्धा मी हतबल झालो होतो. पिक शेंगा अवस्थेत असताना संपूर्ण शेत मर रोगामुळे उध्वस्त होत होते. त्यामुळे तुरीचे उत्पादन अत्यल्प मिळत होते. यावर्षी जिल्हा परिषद कृषी विभागाकडून १००% अनुदानावर बायोमिक्स या जीवाणू संवर्धक घेऊन मी त्याचा वापर कृषी अधिकारी यांनी केलेल्या मार्गदर्शनाप्रमाणे केला. त्यामुळे यावर्षी तूर पीक जोमात आले असून तूर मर रोगामुळे उधळण्याचे प्रमाण १००% कमी झाले आहे व एकूण उत्पादनात मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली. मला यावर्षी साधारणता अंदाजे हेक्टरी १५ ते २० क्विंटल उत्पन्न होईल अशी अपेक्षा आहे.

विस्तार अधिकारी व कृषि अधिकारी पंचायत समिती अहमदपूर यांच्या मार्गदर्शनामुळे व जिल्हा परिषद विभागाकडून १००% अनुदानावर शेतक-यांना वाटप करण्यात आलेल्या बायोमिक्स मुळे माझ्या उत्पन्नात अमुलाग्र बदल झाला व उत्पादनात दुप्पटीने वाढ झाली तसेच पर्यायाने माझी आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास मदत झाली. यामुळे गावामध्ये व परीसरामध्ये माझी तूर उत्पादक शेतकरी म्हणून नवीन ओळख निर्माण झाली हे सर्व शासनाच्या योजनेमुळे व जिल्हा परिषदेकडून राबविण्यात येणा-या अधिका-यांच्या कल्पक प्रयत्नामुळे शक्य झाले.

आपला विश्वासू
संजय संतराम बेलाळे
 रा. सावरगांव रोकडा ता.अहमदपूर जि.लातूर

विस्तार अधिकारी(कृषि)
 पंचायत समिती,अहमदपूर

कृषि अधिकारी
 पंचायत समिती,अहमदपूर

गटविकास अधिकारी
 पंचायत समिती, अहमदपूर

जिल्हा परिषद लातूर

कृषी विभाग पंचायत समिती औसा

जिल्हा परिषद सेस योजना सन 2024-2025 यशोगाथा

बायोमिक्स व जीवाणू संवर्धक वापर यशोगाथा

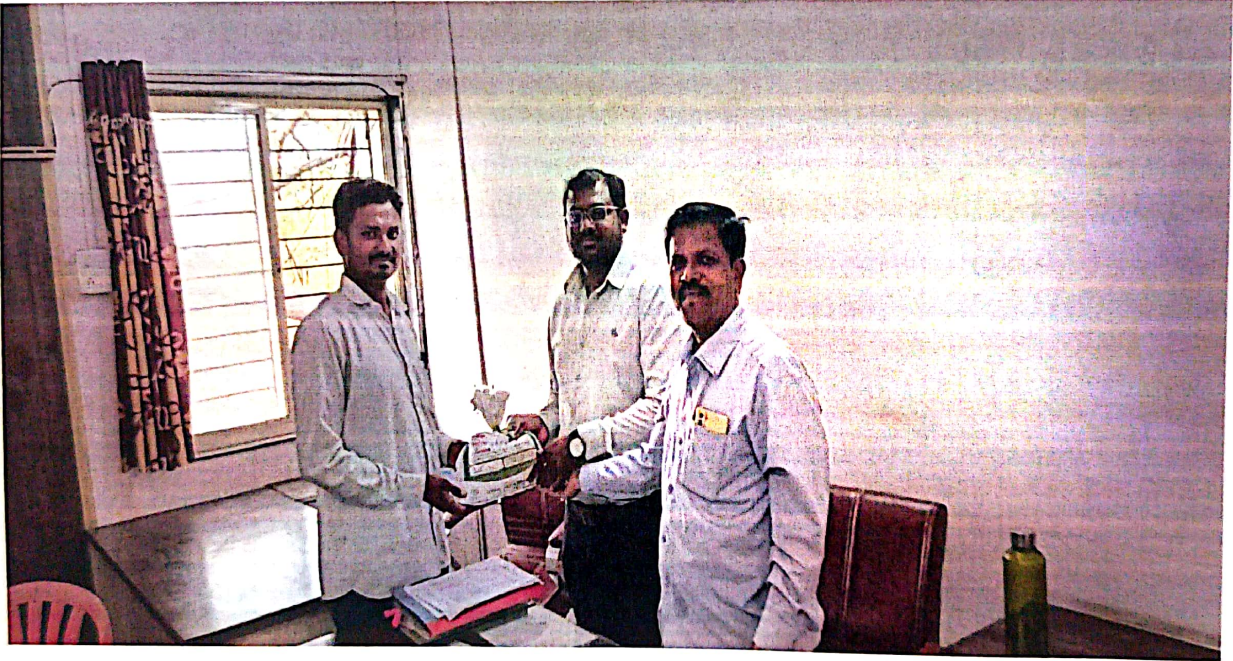
शेतकऱ्याचे नाव - श्री महेश पुरुषोत्तम सूर्यवंशी

गाव- एकंबी

तालुका- औसा

जिल्हा- लातूर

मोबाईल नंबर- 7620050916

प्रयोगशील शेतकरी श्री महेश पुरुषोत्तम सूर्यवंशी रा एकंबी ता औसा येथील शेतकरी असून त्यांच्याकडे 20 एकर जमीन आहे व ती जमीन मध्यम व भारी स्वरूपाची आहे यांनी आपल्या शेतीमध्ये विविध नाविन्यपूर्ण प्रयोग करत असतात. या सर्वांची सुरवात त्यांनी सन 2019 पासून केली होती त्या वेळी त्यांचे पदविका चे शिक्षण नुकतेच संपले होते व शेतीची आवड असल्या मुळे शेती मध्ये च पूर्ण वेळ लक्ष देण्याचा निर्णय घेतला.

त्यांनी त्यांच्या वडिलांना पारंपारिक शेती करत असताना पाहत असत त्यांच्या वडिलांनी आंब्याची गावरान झाडे लावली होती तसेच हरभरा सोयाबिन वगैरे पिके घेत असत व नैसर्गिक

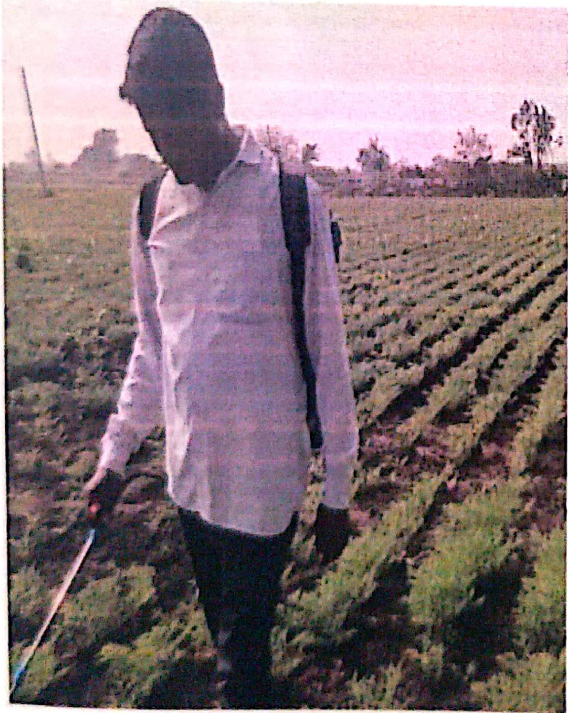
पद्धतीने वाढ करत त्या साठी त्यांनी सेंद्रिय खताचा व जैविक औषधांचा वापर करत परंतु त्यांना अपेक्षित उत्पन्न मिळत नसत.

परंतु महेश पुरुषोत्तम सूर्यवंशी यांनी थोडेसे आधुनिक पद्धतीने शेती करण्याचे ठरवले व त्यांनी तसे करण्याचे नियोजन देखील केले होते ते रोज वर्तमानपत्रात येणारी माहिती वाचत असत एकेदिवशी त्यांनी पंचायत समिती मार्फत प्रसिद्ध झालेली जिप सेस योजने अंतर्गत विविध योजनेची जाहिरात पाहिली व लगेच पंचायत समिती येथे कृषी विभागात विस्तार अधिकारी व कृषी अधिकारी यांची भेट घेऊन सगळ्या योजनांची सविस्तर माहिती घेतली त्या योजने मध्ये बायोमिक्स व जीवाणू संवर्धक या योजनेचा लाभ घेण्याचे ठरवले तसे त्यांनी पंचायत समिती येथे अर्ज केला आणि त्यांचा सोडती मध्ये नाव आल्याचे कळाले आणि थोड्या च दिवसात त्यांना बायोमिक्स व जीवाणू संवर्धक पंचायत समिती येथे कृषी अधिकारी व विस्तार अधिकाऱ्या मार्फत वाटप करण्यात आले.

शेतकरी यांनी बायोमिक्स व जीवाणू संवर्धक वापरल्याचे अनुभव सांगितले, त्यांनी बायोमिक्स चा वापर करडई व हरभरा पिकामध्ये पिक वाढ अवस्थेत केला करडई मध्ये स्वतः चार्जिंग फवार्याने फवारणी करण्यात आली त्यामुळे पिकाची वाढ भरपूर व जोमात झाल्याचे व करडई च्या बोंडाची संख्या भरपूर प्रमाणात वाढल्याचे सांगितले तसेच हरभरा पिकाची वाढ देखील जोमात होऊन फुल धारणा मोठ्या प्रमाणात झाली असल्याचे सांगितले त्यामुळे गेल्या वर्षी पेक्षा दीड पट उत्पादनात वाढ होण्याची अपेक्षा व्यक्त केली व उत्पन्न देखील वाढेल अशी अपेक्षा व्यक्त केली आहे.

शेतकरी श्री महेश पुरुषोत्तम सूर्यवंशी यांनी जिप सेस योजने अंतर्गत 100% अनुदानावर औषदे उपलब्ध असल्याची योजनाची माहिती विस्तार अधिकारी व कृषी अधिकारी यांनी केलेल्या मार्गदर्शना मुळे होणारे साहित्य वाटप व अनुदान योजना खूप चांगली व शेतकऱ्यांना फायदा देणारी असल्याचे सांगितले व या योजनेचा व्यायक्तिक खूप फायदा झाला

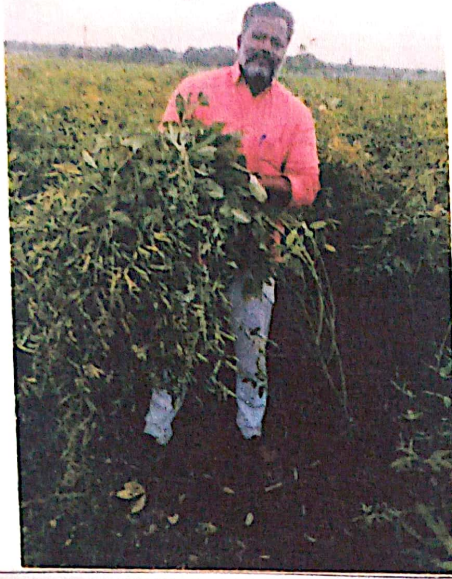

महेश पुरुषोत्तम सूर्यवंशी
प्रयोगशील शेतकरी एकंदी
तालुका- औसा

जिल्हा परिषद लातूर

कृषी विभाग पंचायत समिती निलंगा
जिल्हा परिषद सेस योजना सन २०२४-२५ यशोगाथा

श्री रमेश शेषेराव शेळके

रा.शिवाणी कोतल ता.निलंगा जि.लातूर

यशोगाथा(बायोमिक्स)

शेतकऱ्याचा अभिप्राय

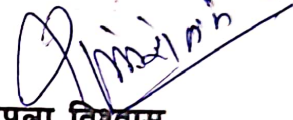
मी रमेश शेषेराव शेळके रा. शिवाणी कोतल ता.निलंगा जि.लातूर येथील रहिवाशी आहे, माझ्याकडे १.२३ हे.आर जमीन आहे माझी जमीन भारी स्वरूपाची आहे मी गेले पंधरा ते वीस वर्षांपासून शेती करतो सन २०२४ -२५ या राबवीत असलेल्या व जिल्हा परिषद स्तरावरून (जि.प.सेस योजना) राबविण्यात येत असलेल्या विविध योजनांची माहिती दिली त्यामध्ये बिओमिक्स जीवाणू संवर्धकाची माहिती दिली जे कि तूर मर रोगावर प्रभावीपणे काम करते

त्यानुसार मी पंचायत समितीकडे अर्ज केला व सोडत पध्दतीने त्यामध्ये माझी निवड झाली यावर्षी खरीप हंगामामध्ये मी माझ्या शेतामध्ये दोन एकर क्षेत्रात **BDN ७१६** या तूर जातीच्या वाणाची निवड करून सोयाबीनमध्ये आंतरपीक तूर या पिकाची पेरणी केली ४ किलो बियाण्याचा टोकन यंत्र पध्दतीने वापर केला त्यानंतर कृषी विभाग पंचायत समिती निलंगा येथे विस्तार अधिकारी (कृषी) यांची भेट घेतली व त्यांनी तुरीस मर रोगाबाबत मार्गदर्शन केले व माहिती सांगितली.

यावर्षी जिल्हा परिषद कृषी विभागाकडून १००% अनुदानावर बायोमिक्स या जीवाणू संवर्धक शेतकऱ्यांना पुरवठा करण्यात आला व मी त्याचा वापर विस्तार अधिकारी (कृषी) यांनी केलेल्या मार्गदर्शनाप्रमाणे केला तुरीवर येत असलेल्या मर रोगामुळे तूर उधळत असल्यामुळे ट्रायकोडर्मा ड्रीचिंग (अळवणी) तसेच बिओमिक्स ड्रीचिंग (अळवणी) केली त्यामुळे यावर्षी तूर पिक जोमात आले असून तूर मर रोग मर रोगामुळे उधळण्याचे प्रमाण १०० % कमी झाले आहे व एकून उत्पादनात मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली मला यावर्षी साधारणता अंदाजे दोन एकर क्षेत्रामध्ये १६ ते २० क्विंटल उत्पादन होईल अशी अपेक्षा आहे.

विस्तार अधिकारी (कृषी) पंचायत समिती निलंगा यांच्या मार्गदर्शनामुळे व जिल्हा परिषद विभागाकडून १०० % अनुदानावर शेतकऱ्यांना वाटप करण्यात आलेल्या जीवाणू संवर्धकाच्या निर्नायामुळे माझ्या उत्पादनात अमुलाग्र बदल झाला तसेच पर्यायाने माझी आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास मदत झाली यामुळे गावामध्ये व परिसरामध्ये माझी तूर उत्पादक शेतकरी म्हणून नवीन ओळख निर्माण झाली. हे सर्व शासनाच्या योजनेमुळे व जिल्हा परिषदेकडून राबविण्यात येणाऱ्या अधिकार्यांच्या कल्पक प्रयत्नामुळे शक्य झाले.

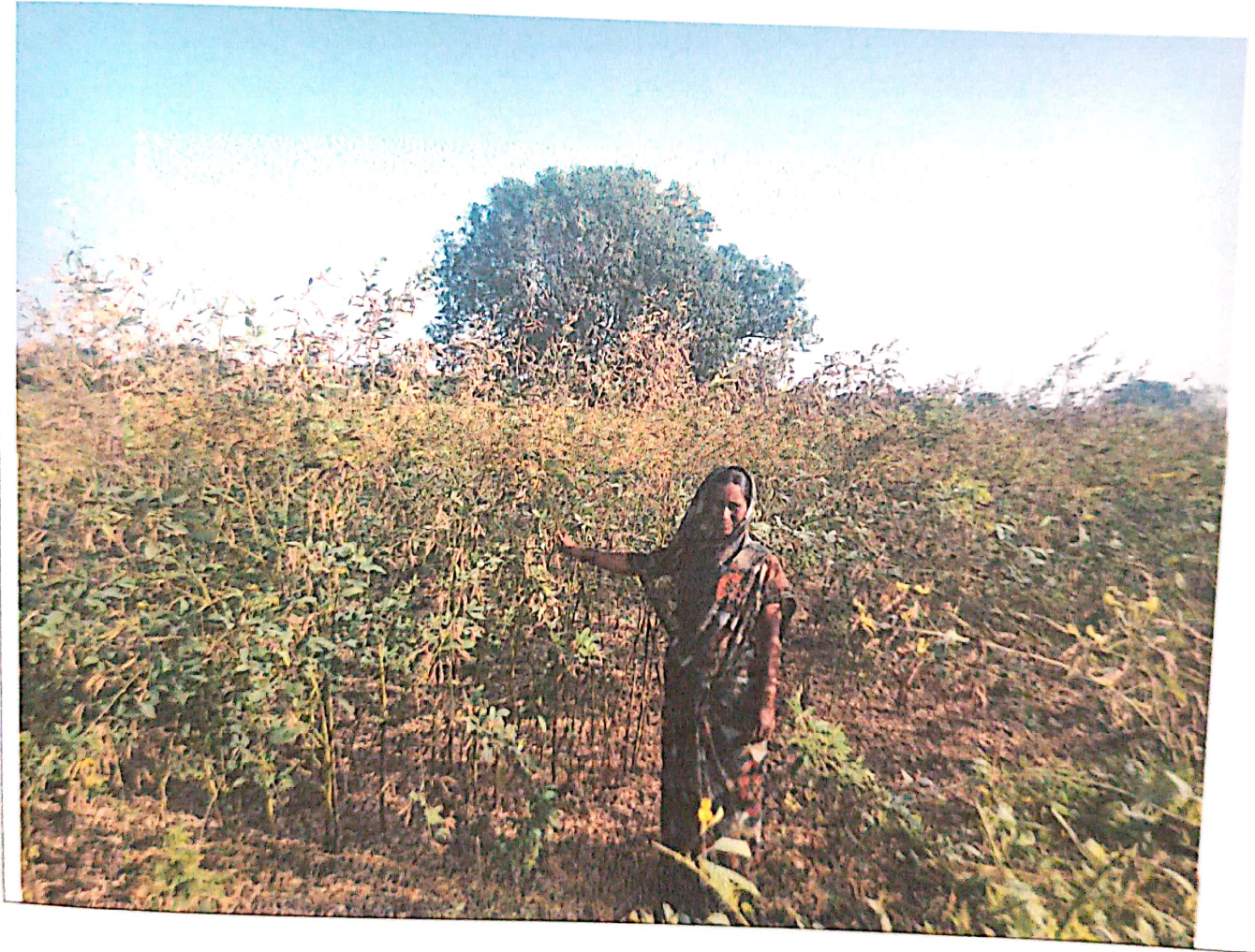

आपला विश्वासू
रमेश शेषेराव शेठके
ता.निलंगा जि.लातूर
मो. 9552880014

जिल्हा परिषद, लातूर
कृषी विभाग पंचायत समिती, शिरूर अनंतपाळ
जिल्हा परिषद सेस योजना सन २०२४-२५
यशोगाथा

सौ.साधना सुनील पाटील रा.येरोळ ता. शिरूर अनंतपाळ जि. लातूर
(बायोमिक्स लाभार्थी)

जिल्हा परिषद सेस योजना सन २०२४-२५

यशोगाथा (बायोमिक्स)

शेतक-याचे नाव :- सौ. साधना सुनील पाटील

गाव व पत्ता :- रा.येरोळ ता. शिरूर अनंतपाळ जि. लातूर

गट नंबर :- 184 क्षेत्र :- 0.80 हेक्टर

शेतक-याचा अभिप्राय

मी सौ.साधना सुनील पाटील, रा.येरोळ ता. शिरूर अनंतपाळ जि. लातूर येथील रहिवाशी आहे. माझ्याकडे 0.80 हेक्टर आर. जमीन आहे.माझी जमीन व मध्यम व भारी स्वरूपाची असून नैसर्गिक पावसावर अवलंबून आहे. मी गेल्या पंधरा वर्षांपासून शेती करतो सन २०२४-२५ या खरीप वर्षामध्ये पंचायत समितीचे कृषी अधिकारी व विस्तार अधिकारी यांनी शेतक-याची बैठक घेवून शासन राबवीत असलेल्या व जिल्हा परिषद स्तरावरून (जि.प. सेस योजना)राबविण्यात येत असलेल्या विविध योजनांची माहिती दिली.त्यामध्ये त्यांनी जिल्हा परिषद सेस योजने अंतर्गत बायोमिक्स या जीवाणू संवर्धकाची माहिती दिली. जे कि, तूर मर रोगावर प्रभावीपणे काम करते.

त्यानुसार मी पंचायत समितीकडे अर्ज केला व सोडत पद्धतीने माझी त्यामध्ये माझी निवड झाली. यावर्षी खरीप हंगामामध्ये मी माझ्या शेतामध्ये 0.80 हेक्टर आर. प्रक्षेत्रावर **BDN 716** या तूर जातीच्या वाणाची निवड करून सोयाबीन मध्ये अंतरपीक म्हणून तूर या पिकाची पेरणी केली. शेतामध्ये हेक्टरी ५ किलो बियाणाचा वापर केला. त्यानंतर कृषी विभाग पंचायत समिती , शिरूर अनंतपाळ येथे कृषी अधिकारी यांची भेट घेतली व त्यांनी तुरीस मर रोगा बाबत मार्गदर्शन केले व माहिती सांगितले. याबाबत त्यांनी बायोमिक्स या जीवाणू संवर्धकाचा वापर करण्याबाबत मार्गदर्शन केले.

मागील तीन वर्षांपासून तुरीवर येत असलेल्या मर रोगामुळे तूर उधळत असल्यामुळे बरेच उपाय करून सुद्धा मी हतबल झालो होतो. पिक शेंगा अवस्थेत असताना संपूर्ण शेत मर रोगामुळे उध्वस्त होत होते. त्यामुळे तुरीचे उत्पादन अत्यल्प मिळत होते. यावर्षी जिल्हा परिषद कृषी विभागाकडून १००% अनुदानावर बायोमिक्स या जीवाणू संवर्धक शेतक-यांना पुरवठा करण्यात आला. व मी त्याचा वापर कृषी अधिकारी यांनी केलेल्या मार्गदर्शनाप्रमाणे केला. त्यामुळे यावर्षी तूर पीक जोमात आले असून तूर मर रोगामुळे उधळण्याचे प्रमाण १००% कमी झाले आहे व एकूण उत्पादनात मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली. मला यावर्षी साधारणता अंदाजे हेक्टरी १५ ते २० क्विंटल उत्पन्न होईल अशी अपेक्षा आहे.

कृषी अधिकारी पंचायत समिती, शिरूर अनंतपाळ यांच्या मार्गदर्शनामुळे व जिल्हा परिषद विभागाकडून १००% अनुदानावर शेतक-यांना वाटप करण्यात आलेल्या जीवाणू संवर्धकाच्या निर्णयामुळे माझ्या उत्पन्नात अमुलाग्र बदल झाला व उत्पादनात दुप्पटीने वाढ झाली तसेच पर्यायाने माझी आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास मदत झाली. यामुळे गावामध्ये व परीसरामध्ये माझी तूर उत्पादक शेतकरी म्हणून नवीन ओळख निर्माण झाली हे सर्व शासनाच्या योजनेमुळे व जिल्हा परिषदेकडून राबविण्यात येणा-या अधिका-यांच्या कल्पक प्रयत्नामुळे शक्य झाले.

धन्यवाद.....

आपली विश्वासू ,

सौ. साधना सुनील पाटील

रा.येरोळ ता. शिरूर अनंतपाळ जि. लातूर

जिल्हा परिषद लातूर

कृषि विभाग पंचायत समिती उदगीर

जिल्हा परिषद सेस योजना सन २०२४-२५ याशोगाथा

श्री.भिमराव सिद्रामप्पा डोणगापूरे
रा.रावणगाव ता.उदगीर जि.लातूर

यशोगाथा (बायोमिक्स)

शेतक-यांचे नाव :- श्री.भिमराव सिद्रामप्पा डोणगापूरे
गाव व पत्ता :- रा.रावणगाव ता.उदगीर जि.लातूर
गट नंबर :- 268 क्षेत्र :- 1.95 हेक्टर

शेतक-यांचा अभिप्राय

मी श्री.भिमराव सिद्रामप्पा डोणगापूरे रा.रावणगाव ता.उदगीर जि.लातूर येथील रहिवाशी आहे. माझ्याकडे 1.95 हेक्टर आर. जमीन आहे. माझी जमीन मध्यम व भारी स्वरूपाची असून नैसर्गिक पावसावर अवलंबून आहे. मी गेल्या चाळीस वर्षांपासून शेती करतो. सन 2024-25 या खरीप वर्षामध्ये पंचायत समितीचे विस्तार अधिकारी (कृषी) यांनी शेतक-यांची बैठक घेवून शासन राबवित असलेल्या व जिल्हा परिषद स्तरावरून (जि.प.सेस योजना) राबविण्यात येत असलेल्या विविध योजनांची माहिती दिली. त्यामध्ये त्यांनी जिल्हा परिषद सेस योजनेअंतर्गत बायोमिक्स या जिवाणू संवर्धकाची माहिती दिली जे की, तूर मर रोगावर प्रभावीपणे काम करते.

त्यानुसार मी पंचायत समितीकडे अर्ज केला व सोडत पध्दतीने त्यामध्ये माझी निवड झाली. यावर्षी खरीप हंगामामध्ये मी माझ्या शेतामध्ये 1.95 हेक्टर आर. प्रक्षेत्रावर फुले राजेश्वरी या तूर जातीच्या वाणाची निवड करून सोयाबीन मध्ये आंतरपीक म्हणून तूर या पिकाची पेरणी केली.शेतामध्ये हेक्टरी 4 किलो बियाण्याचा टोकण यंत्र पध्दतीने वापर केला.त्यानंतर कृषी विभाग पंचायत समिती उदगीर येथे विस्तार अधिकारी (कृषी) यांची भेट घेतली व त्यांनी तुरीस मर रोगा बाबत मार्गदर्शन

केले व माहिती सांगितले .या बाबत त्यांनी बायोमिक्स या जिवाणू संवर्धकाचा वापर करण्याबाबत मार्गदर्शन केले.

या वर्षी जिल्हा परिषद कृषी विभागाकडून 100% अनुदानावर बायोमिक्स या जिवाणू संवर्धक शेतक-यांना पुरवठा करण्यात आला व मी त्याचा वापर विस्तार अधिकारी (कृषी) यांनी केलेल्या मार्गदर्शनाप्रमाणे केला. तुरीवर येत असलेल्या मर रोगामुळे तुर उधळत असल्यामुळे ट्रायकोडर्मा ड्रेचींग (अळवणी) तसेच बायोमिक्स ड्रेचींग (अळवणी) केली. त्यामुळे या वर्षी तूर पीक जोमात आले असून तूर मर रोगामुळे उधळण्याचे प्रमाण 100% कमी झाले आहे व एकुण उत्पादनात मोठया प्रमाणात वाढ झाली. मला या वर्षी साधारणता अंदाजे हेक्टरी 16 ते 20 क्विंटल उत्पन्न होईल अशी अपेक्षा आहे.

विस्तार अधिकारी (कृषी) पंचयात समिती उदगीर यांच्या मार्गदर्शनामुळे व जिल्हा परिषद विभागाकडून 100% अनुदानावर शेतक-यांना वाटप करण्यात आलेल्या जिवाणू संवर्धकाच्या निर्णयामुळे माझ्या उत्पादनात अमुलाग्र बदल झाला व उत्पादनात दुप्पटीने वाढ झाली तसेच पर्यायाने माझी आर्थिक परिस्थिती सुधारण्यास मदत झाली. यामुळे गावामध्ये व परीसरामध्ये माझी तूर उत्पादक शेतकरी म्हणून नवीन ओळख निर्माण झाली हे सर्व शासनाच्या योजनेमुळे व जिल्हा परिषदेकडून राबविण्यात येणा-या अधिका-यांच्या कल्पक प्रयत्नामुळे शक्य झाले.

आपला विश्वासू,

श्री.भिमराव सिद्रामप्पा डोणगापूरे
रा.रावणगाव ता.उदगीर जि.लातूर

